

OTSUS

Mäetaguse

28. detsember 2023 nr EELNÕU

Väike-Pungerja küla Aheraine katastriüksuse detailplaneeringu ja osaliselt Viru ja Estonia kaevanduse šurfide ja puuraukude asukohavalikut täpsustav detailplaneeringu kehtetuks tunnistamine

24. oktoobril 2017. a moodustus Alajõe valla, Iisaku valla, Illuka valla, Mäetaguse valla ja Tudulinna valla ühinemise teel uus omavalitsusüksus – Alutaguse vald, mis on ühinenud omavalitsusüksuste üldõigusjärglane. Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõike 4¹ kohaselt ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste õigusaktid kehtivad kuni haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktide kehtestamiseni selle kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil, kus need valdade ja linnade ühinemiseni kehtisid.

Aheraine katastriüksuse detailplaneering (koostaja Evox Invest OÜ, töö nr AM 1-09-09) kehtestati Mäetaguse Vallavolikogu 27.05.2010 määrusega nr 23. Planeeringuala asus Väike-Pungerja külas Estonia kaevanduse aherainepuistangu kõrval, hõlmas Aheraine (49802:002:0402) katastriüksust ja planeeringuala suurus oli ca 19,12 ha. Planeeringu algatamise hetkel oli tegemist 100% maatulundusmaaga, mis oli riigi omandis ja riigivara valitsejaks oli Keskkonnaministeerium. Kinnistule oli seatud hoonestusõigus Eesti Energia Kaevandused AS kasuks.

Detailplaneeringu eesmärk oli põlevkivi rikastusjäakidest ehk aherainest puhkeotstarbelise rajatise ehitamine. Detailplaneeringuga kavandati liigendatud rajaprofiiliga motorada atv-dele, mootorsaanidele. Alale oli planeeritud kõrghaljastusega alad ning neid läbivad erinevad atv-, ratta- ja jalutamisrajad. Mäele oli planeeritud vaatetorn ja tuulegeneraator, mis looks võimalused energia tootmiseks ja mäe kontuuride või objektide osaliseks valgustamiseks. Puhkeala eesmärgiks oli pakkuda küllastajatele võimalust aktiivseks puhkuseks. Planeeritavale alale ei kavandatud hoonestuse rajamist.

Mäetaguse Vallavalitsus andis 2010. aastal motopargile (ehr kood 220603735) ehitusloa. Alutaguse Vallavalitsus andis 19.05.2022 korraldusega nr 234 ehitusloa Aheraine motopargi ümberehitamiseks ja päikesepargi (ehr kood 221445305) rajamiseks vastavalt K-Projekt AS poolt koostatud tööprojektile (töö nr 22001). Projekti eesmärk oli motopargi teede ja treppide, elektrivarustuse ja välisvalgustuse lahendamine. Alutaguse Vallavalitsus andis 25.10.2023 korraldusega nr 490 motopargile ja päikesepargile kasutusloa. Aheraine katastriüksuse maakasutuse sihtotstarve on 100% üldkasutatav maa. Kinnistu on riigiomandis, riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Enefit Power AS poolt on hoonestusõigus võõrandatud Alutaguse vallale.

Viru ja Estonia kaevanduse šurfide ja puuraukude asukohavalikut täpsustav detailplaneering (koostaja Skepast&Puhkim AS, töö nr 2015-0214) kehtestati Mäetaguse Vallavolikogu 30. novembri 2016 otsusega nr 170. Detailplaneeringu eesmärk oli Eesti Energia Kaevandused AS-i poolt Viru kaeveväljal kaevandamise lõpetamise I etapiga kaasneva liigniiskuse vältimiseks rajatavate isevoolsete puuraukude ning Estonia kaeveväljal põlevkivi kaevandamise jätkamiseks rajatavate šurfide ja puuraukude asukohavalikute täpsustamine. Detailplaneeringuga täpsustati 16 rajatava surfi ja puuraugu asukoht 300 m raadiuse täpsusega. Planeeringuala koosnes 16 erinevast planeeringualast, mis olid 300 m raadiusega ringid. Planeeritavad alad paiknevad Mäetaguse aleviku ning Aruküla, Kalina, Kiikla, Metsküla, Mäetaguse, Pagari, Ratva, Tarakuse, Võide ja Väike-Pungerja külade territooriumitel. Väike-Pungerja külas riigitee 13110 Väike-Pungerja - Estonia kaevanduse tee ääres asuvad pumpla nr 2, pumpla nr 4, pumpla nr 6 ja pumpla nr 8 planeeringualad. Pumpla nr 4 ja pumpla nr 6 planeeringualad kattuvad osaliselt 2010. aastal kehtestatud Aheraine katastriüksuse detailplaneeringualaga.

Pumpla nr 4 planeeritav ala asub osaliselt Aheraine (49802:002:0402), Alajõe metskond 5 (49802:002:0580), Estonia jäätmeoidla (49802:002:0010) ja Estonia tööstusala (49802:002:0450)

katastriüksustel. Detailplaneeringuga on kavandatud Estonia tööstusala katastriüksusel pumpla nr 4 juures neljale olemasolevale puuraugule lisaks planeeritud rajada veel kuus puurauku. Pumpla nr 6 planeeringualal asub täielikult Estonia šurf 6 (49802:002:0460) ning osaliselt Aheraine (49802:002:0402), Alajõe metskond 4 (49802:002:0401), Alajõe metskond 5 (49802:002:0580), Estonia jäätmeoidla (49802:002:0010) ja Estonia tööstusala (49802:002:0450) katastriüksused. Detailplaneeringuga on kavandatud Estonia tööstusala katastriüksusel pumpla nr 4 juures neljale olemasolevale puuraugule lisaks planeeritud rajada veel kuus puurauku. Pumpla nr 6 juures on Aheraine katastriüksusel planeeritud rajada lisaks neljale olemasoleva puuraugule samuti veel kuus uut puurauku. Planeeritavate tehniliste puuraukude kaudu viiakse elektrikaabel maa alla ja need on vajalikud Estonia kaevetähtsuse põlevkivi kaevandamise jätkamiseks.

PlanS §140 lõike 8 kohaselt muutub uue detailplaneeringu kehtestamisega sama planeeringuala kohta varem kehtestatud detailplaneering kehtetuks. Lähtuvalt eeltoodust kehtib Aheraine katastriüksuse detailplaneering ainult planeeringuala keskosas oleval ligikaudu 3,2 ha suurusel alal (lisa 1). Aheraine katastriüksuse detailplaneeringuga kavandatud on valdavalt osas elluviidud. Rajatud ei ole vaateorni ja tuulegeneraatorit. Aheraine katastriüksuse servaaladel kehtib Viru ja Estonia kaevanduse šurfide ja puuraukude asukohavalikut täpsustav detailplaneering, millega on lubatud pumpla nr 6 juurde puuraukude rajamine, mis ulatuvad osaliselt ka Aheraine katastriüksusele. Rohkem tegevusi detailplaneeringukohaselt ette ei ole nähtud.

Viru ja Estonia kaevanduse šurfide ja puuraukude asukohavalikut täpsustava detailplaneeringu koostamise vajadust tulenes Mäetaguse valla üldplaneeringust, mille kohaselt oli kõikide uute kaevandamisega seotud hoonete ja rajatiste (sh puuraugud ja šurfid) kavandamisel detailplaneeringu koostamise kohustus. Alutaguse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 285 kehtestatud Alutaguse valla üldplaneeringu kohaselt on Aheraine kinnistu maakasutuse juhtotstarve puhke- ja virgestuse maa-ala. Tegemist on aladega, kuhu on võimalik ehitada hooajalisi hooneid ja aastaringset teenindavaid puhkeotstarbelisi hooneid, et võimaldada välisõhus sportimist ja lõõgastumist jms. Avalike teenuste osutamiseks ja kogukonna kogunemiskohtade tekkeks lubatakse puhke- ja virgestustegevuse maa-alale rajada ka ühiskondlikke ehitisi. Hetkel kehtiva üldplaneeringu kohaselt ei ole puurkaevude rajamine detailplaneeringu koostamise kohustusega tegevus.

Alutaguse vallal on soov tagada Aheraine katastriüksuse avalik kasutus ja täiendav arendamine, et sellest kujuneks atraktiivne puhkeala. Kehtivate planeeringute kohaselt ei ole maa-alale võimalik anda täiendavat hoonestusõigust. Detailplaneeringute kehtetuks tunnistamise järgselt kavandatud ulatuses on võimalik maa-ala jätkuvalt kasutada puhke-virgestusalana ning anda projekteerimistingimuste kaudu alale ka täiendavat hoonestusõigust. Viru ja Estonia kaevanduse šurfide ja puuraukude asukohavalikut täpsustava detailplaneeringu osalisel kehtetuks tunnistamisel on tagatud detailplaneeringu elluviimine kehtimajäävas osas. Pumpla nr 4 ja pumpla nr 6 alal detailplaneeringu kehtetuks tunnistamisel on võimalik vajadusel uute puuraukude rajamiseks taotleda ehituslube, mille andmisel ei ole detailplaneeringu koostamise kohustust.

PlanS § 140 lõike 1 punkti 1 kohaselt võib kehtestatud detailplaneeringu või selle osa tunnistada kehtetuks, kui detailplaneeringu kehtestamisest on möödunud vähemalt viis aastat ja detailplaneeringut ei ole asutud ellu viima ning punkti 2 kohaselt kui planeeringu koostamise korraldaja või planeeritava kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest loobuda.

Tulenevalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punktist 33 ja PlanS § 140 lõikest 6 on detailplaneeringu kehtetuks tunnistamine vallavolikogu ainupädevuses.

PlanS § 140 lõike 3 kohaselt esitati detailplaneeringu kehtetuks tunnistamise otsuse eelnõu arvamuse andmiseks isikutele ja asutustele, kelle õigusi võib planeering puudutada (sh planeeringualal asuvate naaberkinnistute omanikele).

Täiendatakse peale arvamuste andmist.

Võttes aluseks haldusmenetluse seaduse § 64 lõike 3, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 33 ning planeerimisseaduse § 140 lõike 1 punkti 2 ning lõiked 3 ja 6 Alutaguse Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Tunnistada kehtetuks Mäetaguse Vallavolikogu 27. mai 2010 määrusega nr 23 kehtestatud Aheraine katastriüksuse detailplaneering (koostaja Evox Invest OÜ, töö nr AM 1-09-09).
2. Tunnistada kehtetuks Mäetaguse Vallavolikogu 30. novembri 2016 otsusega nr 170 kehtestatud Viru ja Estonia kaevanduse šurfide ja puuraukude asukohavalikut täpsustav detailplaneering (Skepast&Puhkim AS, töö nr 2015-0214) pumpla nr 4 ja pumpla nr 6 alade osas.
3. Käesoleva otsuse peale võib esitada Alutaguse Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teadasaamise päevast või päevast, millal oleks pidanud otsusest teada saada või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.
4. Otsus jõustub selle teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Kullamägi
volikogu esimees